

KMIN (98) sb m

sg N kmin (31). ◇ G kminu (40). ◇ A kmin (12). ◇ I kmin(e)m (14). ◇ L kminie (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. bot. *Cuminum cyminum* L. (Rost); kmin rzymski, roślina roczna z rodziny baldaszkowatych (*Umbelliferae*) używana jako przyprawa korzenna i w lecznictwie; pochodzenia włoskiego, według świadectwa Marcina z Urzędowa, hodowana także w Polsce; *cimum* Murm, Mymer¹, BartBydg, Mącz, Calep, Cn; *cuminum* BartBydg, Mącz, Calep, Cn (81) : Murm 117; Mymer¹ 17v; BartBydg 28, 38b; Sok kminu/ z miodem zmieszáy/ zabija robaki wzywocie *FalZioł* I 7a, [+3]a, I 6d, 7a [3 r.], 7 żp, 11b (29); *MurzNT Matth* 23/23; Mącz 71d, 76b; A gdy káfel z przeżiębienia/ Omanowy korzeń dobrze wwierć/ zmieszayże z miálkim pieprzem/ kminem/ y s koprowym násieniem/ w miedzie/ á tego pożyway w wieczor y wzárań. *SienLek* 84v; Gryżienie wzywocie przeftawa gdy kto kmin przypiekány żuiąc połyka *SienLek* 99, 9v, 57, 63v, 64v, 71v (18); Bo nie będą trzec wozem zębátym wyki/ áni koła táczác będą po kminie *BudBib Is* 28/27, *Is* 28/25, 27; *Oczko* 32v [2 r.]; *Calep* 276b, 283b; *LatHar* 128; *WujNT Matth* 23/23; *SarnStat* 274.

Zestawienie: »kmin kramny« = kmin ogrodowy [szyk 15 : 2] (17): Theż nafienie gorczyczne ftłuczone s figami s khminem kramnym/ puchlinę z żywota wypádfa *FalZioł* I 125b, I 13d, 119c, 155b, V 27, 38, 43v, 83v; *SienLek* 73v, 84, 84v [2 r.], 86, 86v (9).

2. bot. *Carum carvi* L. (Rost); kminek zwyczajny, roślina łąkowa z rodziny baldaszkowatych (*Umbelliferae*) o aromatycznych owocach, rosnąca w Polsce, mylona z włoską *Ammi maius* L. (Rost), a także z *Elletaria* sp. (Rost); *millefolium* Mymer¹; *drabe* Calep; *carenum*, *careum*, *carium*, *carum* Cn (16).

[Zestawienia: »kmin biały«: Kmin biały/ Pseudo Ameos *SienHerb* 10a.]

»polny kmin« [szyk 15 : 1] (16): Mymer¹ 18; Polny kmin/ w Siciliiey dofić obficie rofcie iako y vnas w polfzce *FalZioł* I 40b, [+3]b, I 40a, b [5 r.], 40 żp, III 6c (14); *Calep* 342a; [AMmi polfki Herbarz wykłáda kmin/ ále nie dobrze: bo infza rzecz ieft *Ammi*, a infza kmin/ [...] á téż kmin niéma ímáku Lebiotczánégo iáko *Ammi* ma mieć: ktemu ma byđz mnieyfzé żiarnko [...] niżli kminowé *UrządowHerb* 22b (Linde).]

3. bot. *Conium maculatum* L. (Rost); szczywól plamisty, roślina z rodziny baldaszkowatych (*Umbelliferae*), lecznicza i silnie trująca, mylona dawniej z szalejem jadowitym (*Cicuta virosa* L.) (1) : *Cicuta* wytrych Kmin. Mymer¹ 17.

Synonimy: 3. »hanyż polny«, karuj.